

ימי העיבוד

ימי השובבי"ם (ר"ת ש'מות וא'רא ב'א ב'שלח י'תרו מ'שפטים ובשנה מעוברת נוסף גם ת'רומה ת'צוה) דהיינו ממוצאי שבת קודש 'ויח' אשר אז מתחיל סדר 'שמות' ועד מוצ'ש פרשת 'משפטים', ובשנה מעוברת עד מוצ'ש פרשת 'תצוה', הינם שבועות המסוגלים מאד לתשובה ותיקון הנפש ובפרט לתיקון חטאת נעורים ופגמי הקדושה. כהמשך לגליון קודם, מובא בגליון זה ממעלת ימים קדושים אלו, וענייני תשובה וכפרה ותיקון הנפש.

תיקון או קלקול

יהודי אחד שנכשל בעבירה חמורה ל"ע, נכנס בלב נשבר ונדכה אל הגאון הקדוש המקובל האמיתי צי"ע רבי חיים סנאני זי"ע כשכולו רטט וחלחלה. בשפה רפה פנה לצדיק בבקשו שיורה לו את דרך התשובה לעבירה פלונית שעבר עליה, לבו הומה בקרבו על אשר לא עמד בפיתוי היצר ונפל ברשת שפרש לרגליו... רבנו חיים בחן את דבריו של הבחור שנבעו מתוך רצון אמיתי לעשות תשובה מושלמת, וכך אמר לו: "שמע בני לעצתי, והסכת לאמרי פי, רואה אני כך שהנך מתחרט חרטה מוחלטת על מעשיך הרעים, אך לא די בכך! צריך אתה לקבל עליך בקבלה גמורה, שמעתה ועד עולם לא תשוב עוד לכסלה ולא תשנה שוב בחטאתך, סור מרע ועשה אך טוב". וכאן שאל רבנו את הבחור: "האם תחליט בלבך להישמר בכל מחיר מן הרע?" "הן" - הייתה התשובה. "אם כן" - המשיך רבנו, "כשתקיים באמיתות את החלטתך שלא לשוב לרע, ערב אני לך שבעוה"ב תנצל מן העונש על העבירה שעשית וטוב יהיה לך בזה ובבא". דברי רבנו, הפיחו רוח חיים בנפשו של היהודי, אשר יצא מאת הצדיק בהחלטה חד משמעית לציית לדבריו. אחד מב"ב של רבנו שנוכח באותה שעה במקום, תמה בלבו על סדר התשובה שנראה בעיניו קל ביותר, ואותו הורה רבנו ליהודי שנכשל בעבירה חמורה. הלה לא הסתיר את תמיהתו בקרבו ושאל לרבנו לפרש הדבר, הכיצד...? עת רצון הייתה אז לפני הצדיק ובה חשף מעט מדעתו הרחבה, להכיר בנפש כל אדם באשר הוא ולהשיאו את העצה הטובה ביותר בשבילו. וכך הסביר רבנו את מעשיו; לפעמים קורה שלאדם חוטא, העושה תיקון אצל צדיק לכפרת עוונותיו, מתגנבת מחשבת זדון אל לבו ומפתה אותו לשגות שוב בחטאיו, מתוך הנחה שעתה הוא נקי מחטא, ומכל מקום אם יחטא הרי יש לו תיקון ותקוה. עצת היצר פועלת על לבם של אנשים רבים המוסיפים חטא על פשע ומרבים להרשיע, **יוצא א"כ שהתיקון למעשה הוא קלקול**. כי עד כה היה לבם שבור ורצון בשל עוונם, ומעתה חיים הם באשליה שהינם מתוקנים ונקיים וממילא שוב חוטאים, באומרם ללבם הרי סוף סוף אפשר לעשות תיקון אצל הצדיק, לאנשים מסוג זה שאני יודעים ומכירים שעלולים הם לשוב לחטאתם מחמת טענת הצי"ר, שיש תיקון לקלקול, להם אני מורה שהתיקון האמיתי בשבילם הוא, לקבל על עצמם בקבלה אמיתית וגמורה שלא לחטוא עד שיעיד עליהם יודע תעלומות שלא ישגו שוב בחטאתם ובמשכות לבם. **ובקבלה זו יזכו לבוא לתיקון האמיתי והמושלם של חטאתם**, ועתה התבין מדוע הוריתי ליהודי הנ"ל סדר תשובה זה שנראה קל בעיניך!...

(דרך צדיקים ח"א עמ' 239)

✧ כתב מרן רבינו ההתם סופר זי"ע (דרשות, ח"א דף ק"ו ע"ב, בתוד"ה אחו"ל): "והנה עתה הזמן גרמא בימים האלו ימי שובבי"ם בשנת העיבור אשר קבעו לנו קדמונינו לפשפש בהם במעשינו ולפקוח על עסקי חטא הנ"ל..." [א"ה: שם מדבר על פגם ברי"ק, יעו"י"ש בפנים].

✧ וכתב שם בהמשך (טור שמואל י"ד שורות מלמטה): "והכונה לזה בשנתינו ונחקור על צרתינו הרבות ושעבודינו הקשה איכה נהיתה כזאת לנו הלא לא אלמן ישראל מאלקיו ואפי' רקנים שבנו מלאים מצוות ומעשים טובים, וכי הקב"ה מעלים עין משובתינו ח"ו?! אבל הענין הוא כך בודאי החוטא בשאר עבירות אין עבירה מכבה מצוה והקב"ה מושלם שכר מצוותיו או פירותיהם בעה"ז אבל בהחטאים בחטא קרי ר"ל אזי הקליפה נאחזת בקדושה וכל השפע היורדת מוספת כח אל הקליפה ואנחנו רעבים וצמאים, והשכינה כביכול רואת בניה בצער ועיניו ולא תוכל להושיע..."

✧ עוד מובא שם בהמשך (דף ק"ו ע"א טור ימין שורה ט"ז מלמעלה): "דבכל עבירות שבעולם אפשר לעשות חבילות של מצוות נגדה ולכבותה משא"כ בחטא פגימת ברית הקודש המוסיף כח להחיצונים קשה מאוד תשובתו מטעם הנ"ל, כי כל המצוות שהוא עושה השטן עומד על ימינו וחוטף ממנו והוא נשאר ערום מונח..."

✧ ונביא פה מש"כ מרן החת"ס זי"ע (א"ה) במקום אחר (דרשות, ח"ב דף של"ב ע"א): "והנה שמעתי מפי קדוש מורי הפלאה זצ"ל פ' הזורעים בדמעה ברנה יקצורו הלון ילך ובכה נושא משך הזרע בא יבא ברינה נושא אלומוותיו. דב' תיקונים יש על חטא זה [א"ה: שם מקודם

דיבר מענין פגם ברי"ק] א' לכתוב במר נפשו ודמעות עיניו מכפרי' טיפין נגד טיפין, ב' לעבוד ה' בשמחה ושיירי' וזמירות מלשון זמיר עריצים [ישעי' כ"ה ה'] שקוצר הקליפות כזמר כרם ע"י זמירות..." (יעו"י"ש בפנים איך מתיישב הדרוש על לשון הפסוק, בסיום מוסיף החת"ס על דבריו אלו של מורי ורבו 'ושפתים ישק').

✧ מובא בספר 'דברי יואל' למרן הגה"ק מסאטמר זי"ע (א"ה) (פ' ויחי עמ' תקס"ב) וז"ל: "ועל כן בפרשיות אלו של ימי השובבי"ם שבהם קורין בתורה ענין גלות מצרים וגאולתן של ישראל, ושורש הענין הוא בירור הניצוצות הקדושים וקיבוץ נידחים שתיקנו בני ישראל במצרים שזהו טעם הגלות והגאולה, ע"כ הקריאה מעורר הזמן, והימים האלה מסוגלים יותר לתיקון מדת היסוד, לתקן כל אחד ואחד פגמי נפשו אשר חטא בחטא הידוע ר"ל, ולהתקרב אל אבינו שבשמים ע"י תשובה שלימה ואמיתית. כי כל זמן שהאדם מלוכלך רחמנא לצלן בפגם חטא זה אי אפשר להתקרב לקדושתו ית', כי רושם החטא עושה מסך המבדיל בין ישראל לאביהם שבשמים, כמ"ש לא יגורך רע, [א"ה: ראה בגמ' גידה דף י"ג ע"ב שדרשו פסוק זה על העוון הידוע יעו"י"ש] וע"כ נקראת מדת היסוד, כי זהו יסוד קדושתו וטהרתו של ישראל, ויסוד קיום כל התורה ומצותיה".

✧ ובהמשך כתב: "ובעוה"ר בדור השפל כדורנו והנסיונות גדולים עד מאוד, כמה קשה הוא להשיג תיקון הראוי לפגם החטא, אולם זה ודאי שכל מה שעושים בזה הוא קצת תיקון, וצריך להתפלל ולבקש תחנונים מהבורא יתברך שנוכח לתקן את אשר פגמנו, והעיקר הוא חרטה ועזיבת החטא שלא נפגום עוד, ולהתאמץ בשמירת העינים והמחשבות וההרהורים, וכל זה בודאי יועיל להתקרב אל אבינו שבשמים, והבורא יתברך מביט בצערן של ישראל, שמצטערים על שאין יכולים להשלים תקון הראוי ומקבל תפלתן של ישראל תורתן ועבודתם בגודל רחמנותו ית' עלינו אף שלא השלמנו עדיין תקון הראוי לפי מעשינו. ולפי שבתקון חטא זה תלוי גאולתן של ישראל, על כן באחרית הימים עיקבתא דמשיחא מתגבר הס"מ מאוד להחטיא את ישראל בקדושת היסוד, כדי לעכב ולאחר את הגאולה רחמנא לצלן..."

✧ עדברי הגה"ק הפקובל רבי צבי הירש פיזיטשוב זי"ע (א"ה) בעל העטרת צבי הפכונה 'שר בית הזוהר' וז"ל הק': "ופעורי [החזוהי הק' פלובלין] שפעתי (פירו') לא תתורו אחרי לבבכם [בפדבר טו, לט], שלא יהיה פתור לך הדבר אחרי לבבכם, כי לא תתיר קשרך מן הבורא, אם יאירע לך אחרי לבבכם שלא היה באיזה פעם לבך ברשותך וידך וגזר הלב לאחור, עם כל זה לא תעזוב עבודתך, אפנים תעשה תשובה ותבקש רחמים פבעל הרחמים ויתכפר לך כי רב טוב וסלח הוא, ואפר, אפילו בבא דבר עבירה לידו מן פגם הברית ח"ו, ועשה תשובה וידי וחרטה באופן הלב עד דכא, ושבר לבו בקרבו והקיש על דלתו הרחמים, נקרא נוסר הברית, ולא נאבד שם צדיק מענו, אחר אשר עושה בכל כחו כפי פה שיוכל לעשות, עכ"ד, ויש לזה ראיות רבות, עיין בזוהר לך לך (דף צ"ג ע"א וע"ב) וד"ק. ואין כאן פקומו להאריך בזה". (סור פרע ועשה טוב, פרק שני אות ז')

פתח התשובה

מכתב ממרן הגאון הקדוש מסאטמר זי"ע

(שו"ת דברי יואל, או"ח סימן ל"א)

ב"ה, יום שלישי י"ג ניסן תשס"ו לפ"ק

שלוי וכט"ס לכבוד...

מכתבו קבלתי בנידון מצבו המר והנמחר שנכשל ל"ע בחטאים מרים ושואל ומבקש לפתוח לו פתח התשובה, הוא ג' דברים ואבאר לו בפרטות.

א. ראשית היא עזיבת החטא, ויפרוש את עצמו מכל החבלים המביאים לידי כן, אדרבה יעשה לעצמו גדרים וסייגים, והגדרים והסייגים אין צריך לבארם כי כבר מבואר בשולחן ערוך ובספרי מוסר באר היטב.

ב. שיעשה לעצמו מידי יום ביומו זמן להתבודד בינו לבין קונו, ויתחרט מאוד על העבר ויבכה מקרב הלב ולב עמוק בדמעות שלישי, ויתחנן מלפני הבורא יתברך שמו, וזה רק על איזה זמן, אבל שאר כל היום יהיה בשמחה ובתקוה שהשי"ת בוודאי יעזור לו.

ג. שירבה בתורה ובתפלה ובצדקה כפי כחו, ויהיה בענוה בפניו כל, ואל יבוש מפני המלעיגים עליו. זהו עיקר התשובה. ואם ככה יעשה ושב ורפא לו, אבל מה ששייך להסרת כתמי הנפש, דבר זה מבואר בספרים הקדושים באריכות, וכל אחד לפי דרכו בקודש, בזה לא אוכל לדבר מאומה כעת, כי זה תלוי לפי מה שהוא אדם, לכן עצתי שיבא לביתי ואדבר עמו פה אל פה אז אוכל בעזרה השי"ת ליעץ לו על זה, ועד אז יעשה כנ"ל וישמח בתורה ובתפלה.

ומה שכתב שכבר אחר היאוש, ממחשבה זו ירחק יותר מן הבורא מן הארץ, כי כבר מבואר בספרים הקדושים כי מי שאינו מאמין שהקב"ה מוחל למכעיסיו אפילו שהכעיסו עד אין שיעור, מברך ח"ו בכל יום ברכה לבטלה "חנן המרבה לסלוח", כי הבורא ית"ש הוא מרבה לסלוח עד אין שיעור. וכבר ביארו חכמי"ל גודל מעלת בעלי תשובה, ובמקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד (ברכות דף ל"ד ע"ב) והרמב"ם בהלכות תשובה (פ"ז ה"ד) ג"כ מבאר באריכות גודל מעלתם.

והשי"ת ינחהו במעגלי צדק למען שמו, ויקבלהו בתשובה שלימה, ונזכה לעשות תשובה אמיתית במהרה בימינו אמן.

הק' יואל טייטלבוים

סיפר כ"ק אדמו"ר משומרי אמונים זי"ע"א כי בחג סוכות אחד בליל אושפיזא דיוסף צדיקא קדישא, אמר לו אביו הקדוש [הגה"ק רבי אהרן זי"ע בעל השומר אמונים] כי בחזיונו ראה קבר של אדם בשם יוסף בוער כאש, ובאה אליו נשמתו של אותו אדם ואמרה לו שיתקנה מעוון פגם היסוד רחמנא לצלן, שזה עשרים שנה ואין לו מנוחה, מחמת שלא עסק בתשובה בחייו על פגם היסוד, ולא סיפר רביה"ק מי הבן אדם הלזה, אמנם לפי כל הסימנים שסיפר רביה"ק הבין [בנו, כ"ק אדמו"ר משו"א זי"ע] שהכיר את האיש והוא היה גאון ותלמיד חכם וכו'. ואמר כ"ק אדמו"ר משו"א זי"ע"א, כמה לקח אפשר לקחת מכאן, שאפילו שהיה ת"ח וכו' לא עזר לו כלום מחמת שלא עסק בתשובה ובתיקון היסוד, וכאשר מבאר רביה"ק [השו"א] כל זה בראיות ברורות בספרו הקדוש טהרת הקודש לך נא ראה שם ותחיה נפשך מבעוד מועד. (מס' שבחו של אהרן)

"בכל פעם יאמר באמצע הלימוד 'המאור שבה יחזירני למוטב' ובכל פעם שהיצר מסיתו לסיים בענין ולקצר בלימוד מחמת עייפות או חסרון הבנתו או מחמת שיחת הילדים, יגער ביצר הרע ויתגבר עליו מאד וישבור טבעו וילמוד יותר מהרגלו ובכח עד שיזיע, ובוזה משבר הקליפות והחיצונים ומכפרין לו על כריתות ומיתות בית דין ומיתה בידי שמים. כי הלימוד בתנ"ך ומשנה וגמרא ופוסקים שהוא בכח ובקול ובנעימת הקול בלי שום מחשבה זרה ובנענוע הגוף - מטהר ומצחצח הנשמה ומחדד השכל ומשבר הקליפות והחיצונים".

(מדברי אדמו"ר הגה"ק רבי שמעלקא מניקלשבורג זי"ע"א. מתלמידי המגיד הקדוש ממעזריטש זי"ע"א. ואחיו של הגה"ק בעל ה'הפלאה' זי"ע"א. בהנהגות שבריש"ס דברי שמואל אות נ"ב)

התיקון הגדול ביותר

מדברי הגה"צ המקובל רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

"אין אנו יודעים עד כמה גדול ועצום הוא זמן ה'נסיון', אם במחשבה, אם בדיבור, במעשה, או בראיה, כי ה'נסיון' הוא קריאה שהשי"ת קורא לאדם ומבקש ממנו שימליך אותו בעולם ע"י שיעשה 'תשובת המשקל'. זהו זמן של עת רצון להמליך את השי"ת ולבטל מעצמו עולם מלא של עונשים וייסורי איוב. כל נסיון שהאדם עומד בו, מלבד מה שהוא מועיל בזה לעצמו הרי הוא מועיל לכל העולם כולו, כיון שהרבה גזירות רעות שנגרמו בחטאי העבר מתבטלים ממנו ומכל הבריאה כולה. ואדרבא, ככל שהנסיון גדול יותר, ככל שהמוח סתום יותר, כך העמידה בנסיון מועילה יותר. אין צורך לבקש תיקונים על העבר, כי עצם העמידה בנסיונות ההווה והעתיד, הם עצמם התיקון על העבר, שהרי הנסיונות באים אל האדם כדי לתת לו הזדמנות לעשות תשובת המשקל כראוי, אשר הוא התיקון הגדול ביותר. ואם יקשה בעיניך, איך יוכל האדם להחזיק את עצמו בעת הנסיון, לזכור שהוא עת רצון, הלא בעת הנסיון, מוחו אטום וסתום ואינו יודע מאומה מהנעשה עימו, ובמה יגבר איש, הנה לזאת כבר הארכנו הרבה בענין השיחה בינו לבין קונו, שעיקר עניינה הוא לקנות יישוב הדעת, וצריך האדם לעסוק בזה הרבה, לבקש ולהתחנן אליו ית' שיתן לו הרבה יישוב הדעת, עד שגם בעת התגברות הרע, יוכל להגביר את דעתו לכופ את יצרו גם כשמוחו ולבו אטומים ומטומטמים. גם זאת תהיה לו לפליטה, שידע בבידור גמור שככל שבוערת בו אש התאוה יותר, כך תיקונו מוכן ומזומן לו ביתר שאת וביתר עוז, אם יעמוד בו, ואף אם לבו ומוחו חתומים ואטומים, עם כל זה יתאזר בכל עוז במידת האכזריות, להתאכזר על תאוותו ולכופ את יצרו גם בלי שום טעם וסברא, ודווקא באמצעות הנסיון הנורא והקשה הזה, יזכה לתיקון נפלא ונחמד עד שימחלו לו על כל עוונותיו בכח עמידתו האיתנה, אשרי לו".

(מספרו 'כדת נפש משיבת')

מדברי הגאון הקדוש המקובל ציט"ע רבי בנימין זאב חשין זצוק"ל (מתוך הקלטתו): "...אם אחד פגם בברית קודש זה החטא הכי גדול... [א"ה: כן מובא מפורש בשו"ע אבה"ע סי' כ"ג סעיף א' בזה"ל: 'ועיון זה חמור מכל עבירות שבתורה'] עם ישראל סובל, וכל אחד סובל בגלל זה, כל זמן שכן אדם לא יתקן מה שפגם בברית קודש - אין לו מנוחה, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, כל הצרות שבאים לאדם בעולם הזה... בעולם הבא אתם לא יכולים לתאר מה שיש לו... כתוב שם, נבראים כל כך מזיקים מזה, מכל טיפה שפגם נבראים כל כך מזיקים, כולם מתנפלים עליו, אומרים לו אתה אבא שלנו, אתה בראת אותנו, חתיכות עושים לו... (א"ה: הכוונה ממנו, שקורעים אותו לגזרים, והדברים מבוארים בכמה מהספרי"ק, רחמנא לצלן)... כתוב בזהר כל הגלות שאנחנו סובלים שלא בא הגאולה שלימה, בגלל הפגם הזה, וכל זמן שאדם לא תיקן את זה, הנשמה של האדם - זה העיקר, זה בשמים העיקר - אין לה תיקון, אין לה מנוחה..."

מדברי כ"ק אדמו"ר הגה"ק מתולדות אהרן זי"ע"א (הובא בגליון דברות קודש - תו"א, שמות תשס"ז): "והנה עכשיו הגיעו ימי השובבי"ם המסוגלים לתיקון זה החטא כמו שאמרנו לעיל, וכידוע כי ככל שהימים יותר קדושים, הבעל דבר מתגבר יותר ויותר, כמו בעשרת ימי תשובה יש התגברות היצר יותר מכל השנה, מפני שאפשר אז ביותר לשוב בתשובה. על כן בימים אלו ימי השובבי"ם, צריכים להתחזק ביתר שאת ולהתקדש בקדושה ולתקן מה שפגם עד עכשיו, ולא להניח אף יום או לילה אחד מלשוב בתשובה".

עוד מובא (סס) צ"ס הגה"ק הנ"ל, ונציא זאת כאן בתרגום [מחפזין מאידעס ללשון קודש]: כתוב בספר מגלה עמוקות, וגם בס' אגרא דכלה, ואלה שמות בני ישראל הבאים זה ס"ת תהלים. [ואוסף ע"ז כ"ק אדמו"ר מחו"א]: בזה מרומז, כי בשבוע"ס, הראשון מהתיקונים - זהו לומר הרבה תהלים".

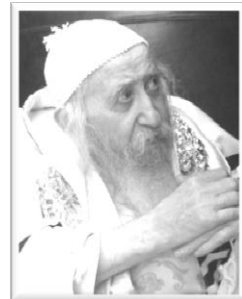
עבודת ימי השובבי"ם

דברות קודש מאת כ"ק אדמו"ר הגה"ק מנאחש שליט"א ירפאהו ה' רפ"ו ש

❖ מכל דברינו אלה, עלינו ללמוד דרך ה' לימי השובבי"ם אשר אנו עומדים בהם עתה, אשר ימים אלו מסוגלים לתקן כל החטאים, ובפרט החטא הידוע של פגם היסוד. ומבואר בספרים הקדושים (שער רוח הקודש דף ס"ה) הטעם למה ימים אלו דוקא מסוגלים לזה, כי בשבועות אלו אנו קוראים הפרשיות של גלות מצרים, האין נתנסו בני ישראל בארץ מצרים במדת היסוד, ועל ידי שבני ישראל עמדו שם בנסיונות הקשים במדה זו, העלו משם ניצוצות הקדושה שנפלו לתוך הקליפה על ידי פגם הברית של אדה"ר בק"ל שנה. שאותן הניצוצות נתגלגלו למצרים, כמבואר בדברי האר"י הק' (לקו"ת שמות), ובני ישראל הוציאו בלעם מפיהם, ותיקנו אותם בתיקונם הראוי. לכן בכל שנה ושנה כאשר אנו קוראים פרשיות אלה, מתעורר אותו הכח שהיה אז, שגם בגלות זה היא בכוחו להעלות ניצוצי הקדושה שירדו לתוך עמקי הקליפות על ידי חטא זה. כי כל מה שעבר על בני ישראל במצרים, וכל התיקונים אשר תיקנו שם, ועבודתם אשר עבדו שם בעבודה קשה, כל זה נוהג גם בגלות זה, כי גלות מצרים היה שורש של גלויות (לקו"ת תצא). ולכן כתב ואלה שמות בני ישראל "הבאים" בלשון הוה, ולא אשר באו בלשון עבר, לרמז כי ענין ירידת בני יעקב למצרים, והתיקונים אשר עשו שם, הוא דבר נצחי הנוהג בכל הגלויות." (עבר"ע דב"ק ח"א עמ' קס"ה)

❖ עוד שם (עמ' קנ"ה): "בפרט עתה כאשר ימי השובבי"ם באים לקראתנו, אשר ימים אלו מסוגלים ומיוחדים ביותר לתיקון החטאים, ובימים אלו צריך האדם לעסוק ביותר בתיקון המעשים, לשוב על חטאותיו ועוונותיו, כי באם לאו ליווהו חטאותיו עד יום המיתה, כמו שאמרנו חז"ל (עו"ה ע"א) כל העובר עבירה אחת מלפפתו ומוליתו ליום הדין, רבי אליעזר אומר קשורה בו ככלב. ובפרט על חטא פגם היסוד רח"ל, אשר מבואר בדברי האר"י הק' (שער רוח הקודש דף כ"ג ע"א) כי על חטא זה, מחוייבים להתענות הרבה תעניות קשים. כי חטא זה עומד לפני האדם כהרים וגבעות, ומטמטם את דעתו שלא לראות את האמת, ואם היה האדם משיג באמת גודל ועומק החטא הזה, היה בוכה על עון מר זה יומם ולילה, והיה שופך כנחל דמעה, אלא שאין אנו משיגים גודל הפגם והטמטום שהאדם גורם לנפשו בזה, וגודל צער שגורם להשיגה הק'. וידוע המעשה, שכאשר באו הר"ר יוחא"ל והר"ר ברוך ל נאנאשער, אל הר"ק מראפשיץ ז"ע, לתהות על קנקנו, בא אז לפניו איש אחד, והתוודה לפניו על הרבה עבירות ומעשים רעים שעבר עליהם, אמר לו הר"ק מראפשיץ בלשון קדשו: "ווי קנא א יוד אזוי מצער זיין דעם אייבערשטן" [תרגום: איך יכול יהודי לצער כך את השי"ת], ותיקן נתעלף האיש ההוא, כי הר"ק מראפשיץ בגודל קדושתו, כאשר הוציא מפיו הק' דיבורים אלו, היה מעורר על ידי זה את האיש ההוא שיהיה בלבו ויכיר בדעתו באמת, גודל הצער שגורם להשיגה הק' על ידי מעשיו, ולכן נתעלף. וכדי שיוכל האדם לצייר בדעתו אפס מה מצער השיגה הק', יתבונן בדרך העולם, כמה מצער האב על בניו שילכו בדרך הטוב, ואם אירע ח"ו שאחד מבניו נטה מדרך ההידות לדרכים רעים רח"ל, הלא אין גבול וקץ לצערו של אבא, כמו כן ואלפי אלפים ורבי רבבות פעמים יותר מזה, מצטערת השכינה הקדושה כאשר אחד מזרע ישראל פוגם אף בחטא דק מן הדק, כי הלא אנו נקראים בנים למקום, כמו שכתוב (דברים י"ד א') בנים אתם לה' אלהיכם, והוא אבינו אב הרחמן, והיאך נוכל לצער את אבינו שבשמים על ידי פגם החטאים. ועיקר התיקון בדור הזה הוא, שהאדם יסגף גופו בכל דבר אשר עוסק בו, כי בימינו אלה קשה מאוד להתענות תעניות יתרות, כי התענית מחליש את הגוף ומבטל את האדם מתורה ועבודה, לכן עיקר התיקון הוא, שהאדם יסגף את גופו על ידי לימוד התורה ביגיעה, ועל ידי עבודת התפלה, וכן על ידי השיגה תאוותו בכל הענינים הגשמיים, כגון להפסיק בתוך כדי אכילתו לשם שבירת תאוותו, שעל ידי זה מתכפרים עוונותיו כמו על ידי יסורי גלגול שלג, כידוע מאמר הר"ק רבי ר' שלמה'לע מקארלין ז"ע, שהמקרה את עצמו מתאוות אכילה נחשב לו כגלגול שלג. וכן להתענות תענית הדיבור, שזהו תיקון גדול לפגם היסוד, כי ברית המעור וברית הלשון תלויות זו בזו כידוע, כל זה יחשב לו במקום תעניות וסיגופים" (ולאחר מכן הביא שם שבמים אלו צריך להתאמץ ביותר לעקור מלבו מחשבות של כבוד והתפארות ולעבוד על עצמו של מעשיו ויהי לו לש"ש, וכתב שם עצה שאם אירע שלא כיבדוהו כראוי וכו' ירחיב בורב חטאותיו והצער שנגרם ע"ז לשכינה הק' ושמעלת וחשיבות האדם אינה לפי ראות עיני בנ"א, אלא שיהיה מוכבד ומקובל בעיני ה', ולכן ישתוקק רק להיות מקובל בעיני ה').

❖ עוד שם (עמ' קס"ה): "לכן עיקר התשובה בימים אלו הוא, שהאדם יקבל על עצמו לחדש מעתה כל הנהגותיו. ולא די בזה לבד שיעסוק בתיקונים לתקן את העבר, כי בעיקר צריך האדם לתקן השרוש של החטא, דהיינו שיתבונן בעצמו היאך היה בכח היצר לשלוט עליו להכשילו, וכאשר יתבונן האדם בשורש הדבר, יראה כי הגורם לזה הוא, מפני שעד עתה לא עבד את ה' בכל שעות היום כראוי, ולא הכניע את עצמו אל התורה והעבודה באמת, ולא השיג עד עתה עד כמה צריך למסור נפשו לה', וזאת גרם לו ליפול ברשת היצר. ולכן צריך לקבל על עצמו מהחיים והלאה יעמיק עצמו יותר בתורה ועבודה, ויתרגל למעט תאוותו ולכופף גופו החומרי, ועל ידי זה יתחיל להשיג קצת מה היא עבודת ה' מתוך אמת, ומה זאת מסירות נפש מתוך אמת, ויתחיל להשיג מה זה מצות קריאת שמע אשר האדם צריך לקרוא בכל יום, שבמצות קריאת שמע צריך האדם לקבל עליו עול מלכות שמים, ולמסור אליו יתברך כל רצונותיו וכל תאוותיו. ועל ידי קבלה זו ממילא יתקנו מעשיו הקודמים גם כן, כי בדור הזה אין בכוחו למרק החטאים על ידי תעניות, כי בזמנינו הגופות חלשים, והאדם נחלש מאוד על ידי התעניות, ומה יועיל לו אם יתענה בימי השובבי"ם, אם על ידי זה יוחלש כחו ולא יאה לו כח ללמוד ולהתפלל כראוי? לכן צריך האדם לתקן את העבר על ידי עבודתו ותורתו שמקבל על עצמו על העתיד, ולקדש ולטהר מעתה כל מחשבה דיבור ומעשה, לשמור את אבריו וגידי בקדושה וטהרה, ועל ידי זה ממילא ידכך מעוונותיו הקודמים. מה שאין כן אם האדם לא ירגיל את עצמו אל העבודה, ויעסוק רק לתקן תיקונים על מעשיו הקודמים, ואחר שעוסק בתיקונים, יחזור להתנהג כמקדם, לעסוק בהבלי עולם והוא תאוותיו, ולדבר דיבורים בטלים, ולאכול אכילה יתרה, ומצות קריאת שמע שהיא קבלת עול מלכות שמים, יקיים במהירות וחפזו, רק כדי לצאת ידי חובתו, כמצות אנשים מלומדה, אם כן לא התחיל בכלל להשיג מה זה עבודתו וחובתו של יהודי בעלמא הדין, ולא התרגל כלל לכופף טבעיות גופו וחומרו לכבוד ה', ובדרך זה לא יזכה לעולם לתשובה, כי עדיין לא תיקן שורש החטא, והיאך ובאיזה כח יוכל להתגבר על תאוות היצר מכאן ולהבא?!"

בענין תשובה ותיקון עוונות ופדיון תעניות

תשובה ממרן הגה"ק צ"ע רבינו מהר"ט מנאחש זיע"א שנדפסה בשו"ת דברי יואל (חאו"ח סי' ל').

*המובא במוסגר ממו"ל העלון

א. מה ששאל האין לסדר תשובה לא' שעשה מעשים נוראים ר"ל ועונות עצומות אשר תסמר שערות אנוש לשמוע כאלה כפי אשר הזכיר במכתבו, מה אוכל להגיד בזה, הנה ידוע לכל כי עיקר התשובה היא חרטה גמורה מעומקא דלבא, לקבל בהחלטה ברורה שלא ישוב עוד לכסלה, ולבקש מחילה וסליחה בלב נשבר ונזכה בשפיכת הנפש בבכי ובתחנונים לפני מלך מוחל וסולח ונזכה על הבריות, וראשית הכל הוא עזיבת החטא בכל אופן ואופן, ולברוח מכל סיבה וסיבה שיוכל להביא ח"ו לידי אותן העונות כבורח מן הארי, וליזהר משחוק וקלות ראש ושאר דיבורים אסורים, ומכל חשש של מאכלות אסורות וכדומה, וזהו עיקר הדברים. אמנם אעפ"כ מבואר בספ"ק תעניות וסיגופים לכפרת עונות ולתקן כחמי הנפש בפרט לעונות חמורות כאלה, ויעוין במשנ"ב סי' תקע"א ס"ק א' וס"ק ד' אבל מה נעשה בדור החלש הזה אין בכוחו להחמיר בתעניות וסיגופים, ובפרט לעונות מרובות וחמורות כאלה לא יספיקו השנים, וכבר כתבו דאם א"א בתעניות וסיגופים יפדה עכ"פ בממון, ואלה משכ"צ כפ"ת רב פעלים ח"ג חלו"ה סי' ל"א וביד"ד ס"ס קנ"ח הביא הרמ"א ז"ל מת"ה [ואו"ר] ר"ת מ'דומה ד'ס"ק שזו המקור לכדי הרמ"א [ס"ס] במומרים שמטמעים עצמם בין העכ"ם לעבוד עכ"ם כמותם אם בא לשוב לא החמירו עליו שקשה לפרוש מהם וחישינן שלא יחזור לסורו עי"ה, וממה נפשך, אם ח"ו לא יח' עזיבת החטא כראוי אין שום תועלת בתעניות וסיגופים, ואם יעזוב חטאיו בשלימות ויקיים כל ימיו וחטאיו נגדי תמיד בשפיכת לב לפני הקב"ה כנז"ל, הנה עשה עכ"פ עיקר הדברים, ואלה משכ"צ כפ"ת טוע ביהודה מהד"ק לור"ח סי' ל"ה לקבלת סוף התקונה וע"ז גופא בתפלה ותחנונים לפני הקב"ה שיעזרו להנצל מהיום ולהלאה מכל דבר רע ר"ל, ולזכות לתשובה שלימה, ומהראוי שיתענה עכ"פ איזה תעניות כפי מה שיוכל לשער בכחו, או עכ"פ תענית שעות, גם יצמצם במאכל ובמשתה כפי כחו, ומספר התעניות המבוארים בספ"ק על כל חטא וחטא לפי מספר החטאים יפדה בממון, וע"י בתש"ב דברי חיים אור"ח סימן ל"ד. ב. ושיעור הפד' לתענית שכתבו ח"י צאל, וכתב הרמ"א ס"ס של"ד שהוא י"ב פשוטים, וכמו שכתבו י"ב פשוטים הוא ח"י מעה, כבר חקרתי בזה שבמטבעות שלנו שנעשה בדורנו כ"כ שינוי עצום בערך שיווי המטבעות, לא אדע באיזה אופן לעשות חשבון בזה, ובערך השלחן כתב גם בזמנו על חשבון הח"י פשוטים שאין לנו קבלה נכונה בזה ובמטבעות שמתוך הספרים לא ידענו מה המה עי"ש. אמנם בתש"ב ד"ח אור"ח סימן ל"ד כתב שהשיעור היא חצי צוואנציגער, וזכ"ל וכתב גם שאר פוסקים מגדולי האחרונים א"ב באותן הימים, אבל בזמנינו שנשתנה כ"כ מצב המטבעות, אנו לא נדע מן לחשוב חשבונות. וחזק לזה לפענ"ד אף אילו ה' מציאות לבוא על החשבון לפי ערך המטבעות שכתבו בדורות הראשונים, קשה לדמות השיעור למה שהיה' בזמניהם, דהלא כתב המג"א בסימן תקס"ח ס"ק י"ב דהשתיה היא של אותו השיעור שבגיל צעיר הממון כנגד צער התענית, ומה"ט כתב דהעשיר יתן יותר לפי עשרו דבעשיר דין מאה מנה כדן פרוטה לעני, וא"כ אף בעני האין אפשר לדמות לדורות הראשונים בשיעור הפרוטות, הלא אז ה' הכל בזול וה' אפשר לקנות בפרוטה הרבה יותר ממה שקונים עכשיו במעות הרבה, כי היקור יאמר ובודאי שאין לדמות צער הפרוטה עכשיו לצער הפרוטה שה' בדורות הראשונים, שהכל הולך אחר חשבון המצב וחשיבות סכום המטבעות, וע"י בשו"ע י"ד סימן רנ"ג בשיעורים המבוארים במשנה לענין נטילת צדקה שלא נאמרו השיעורים הללו אלא בזמניהם, וטעם זה הוא גם בנ"ד. אך בלא"ה כתבתי בזה נוכל לכונן החשבון. ובאמת ברמ"א י"ד סימן קפ"ה לא כתב שום שיעור לתענית אלא כתב שיפדה כל יום בממון שיתן לצדקה כפי ערך ממון שיש לו ועשיר יתן יותר, ומזה נראה שאין השיעור בדיוק כ"כ, אלא הכל תלוי לפי היכולת שה' שקול כצער התענית כמ"ש המג"א, אך באור"ח סימן של"ד וספ"ק כ"ו כתב הרמ"א ז"ל השיעור ולפי דברי המג"א סימן תקס"ח אין שיעור זה אלא לעני שיתן לכה"פ אותו השיעור ולא לעשיר, ועכ"פ צריך ליתן איזה שיעור לעני, ובזמנינו שאין לנו שום חשבון רגיל אלא לומר לפענ"ד ליתן סכום תשעה דמי אכילתו של חל חלום, וזה דומה קצת לתענית היום, ויעוין בלשון חכמים לנ"ח ח"א סי' ע' ובסימנים שפ"ס השיעורין [זו] אף שאין זה ברור כ"כ, אבל כיון שאין לנו חשבון אחר יש סמך לדבר, ובלא"ה מי שבכחו צריך ליתן יותר, ושוב ראיתי בספר כף החיים סימן תקס"ח שהביא כן בשם איזה ספר ליתן לפדיון תענית היום דמי סעודה חלשים, ונראה שכונן שיה' ב"ג גם מספר ח"י של איזה מטבעות, שאולי ה' לראשונים ז"ל טעם למספר הזה. ומעות הפדיון צריך ליתן לצדקה חשובה, ונראה דאיתן הצדקות שומרת למכור ס"ת לצורכם היא חשובה ביותר, ומטב"ל כפ"ע לור"ח סימן קנ"ג ספ"ק ו'. והשי"ת ירחם עליו ועל כל לבבות הנשברות ומשתוקקים להשי"ת ולתורתו הקדושה לקרבם בתשובה שלימה לפניו ית"ש.

כח התשובה

ב' מעשיות מחזקות על גודל כח ומעלת התשובה

❖ מלמד אחד - מחסידי אדמו"ר הזקן, הגה"ק הרב בעל ה"תניא" זיע"א - דר בכפר, סמוך לעיר ליוזא, ועסק אצל בעל ה"מחיה" שבכפר במלמדות. פעם למד עם תלמידיו, בני בעל הבית, ב"ראשית חכמה", מענין התשובה. בעל הבית נכנס לקראם לסעודת ערבית, ובנתיים שמע שהמלמד מסביר שעון פלוני פוגם בנשמה באופן זה ועון פלוני פוגם באופן אחר. הדברים יצאו מפני המלמד מקירות לבו ונכנסו ללבו של בעל הבית, שנכשל בעוונות חמורים, והרהר בתשובה. מיד הסכים בדעתו לשוב בתשובה שלימה, ולנסוע לשם כך למחרת היום לליוזא, להרב [בעל התניא זיע"א]. בבוקר אמר למלמד שברצונו לנסוע תיכף לליוזא וביקשו שישע יחד עמו. שאלו המלמד: מה יום מיומיי? והשיבו: שם, בליוזא, יודע לך. ונסעו שניהם. בכל הדרך ראה המלמד שבעל הבית שלו בוכה בדמעות שליש, עד שבאו לליוזא. בעל הבית נכנס תיכף למחיצת קדשו של הרב, ובכה בקול רעש גדול, עד שכמעט לא היה לו כח לדבר. והרבי אמר לו: עדיין לא הגעת לתשובה אמיתית, בערך עונותיך. תשובה, פירושה: השבה, כמו: "והשיב את הגזלה" (ויקרא ה, כג). מה שגזלת מקדושת נשמתך והורדת בעמקי הקליפות, אתה חייב להשיב. הצער והמרירות שיהיו לך מזה שפגמת בנשמתך הטהורה, צריכים להיות ממש בשוה כמו העונג הגדול שהיה לך מהעברות שעשית. ואני רואה שהצער עדיין אינו עמוק כל כך כאותו העונג. ונפל בעל הבית בפישוט ידים ורגלים לארץ וצעק בקול מר: עד שהעומדים מאחורי הדלת לא הבינו את לשונו, רק שמעו שהרב אומר לו בכל רגע: עוד יותר בעומק. אחר כך שמעו שהרב אמר לו: לך לשלום לביתך, כבר הגעת לתשובה. אמר לו בעל הבית בקול מר: אבל מה אעשה, שאני בכלל מְעֵנֶת אשר לא יוכל לְתַקֵּן, כי הולדתי שני ממזרים בה"חצר". והרב אמר לו: לך לשלום, וכשתבוא הביתה תלך אל השדה שמאחורי ביתך ותעמוד ערום בשלג עד צוארך, ותאמר שם את כל ספר התהלים, וזכותו של דוד המלך תגן בעדך. יצא בעל הבית מאת הרב ואמר למלמד: ניסע הביתה לגמור את "המסחר" מכל וכל. כשהגיעו להכפר, לא נכנס אל הבית כי אם המלמד לבד, ובעל הבית פשט את בגדיו ועמד בשלג עד צוארו, ואמר תהלים בדביקות נפלאה. קור גדול שרר אז, ועל פי הטבע היה מהנמנעות שיאמר כל התהלים וישאר בחיים. והמלמד ישב בבית משתומם, כי חשש שבדאי ימות קודם שיאמר חצי התהלים. בתוך כך באו מה"חצר" ברעש גדול לבקש כמה מידות י"ש לצורך קבורת בן ה"פריצה", שקרוהו אסון: הוא שפך על עצמו קדירה גדולה עם מים רותחים ונעשה תיכף אברים אברים. המלמד נתרש מאד. ורץ תיכף לראות מה נעשה עם בעל הבית ולהודיעו מהמאורע. כשהגיע קרוב למקומו שמע שאומר תהלים בקול נעים ובהשתפכות הנפש ופניו כלפיד אש, וזיעה נופלת על מצחו כמו במרחץ חם. כשהמלמד אמר לו מה שקרה ב"חצר", לא הפסיק ולא דיבר עמו כלל, והמשיך לומר תהלים. חזר המלמד אל הבית וראה שבאו מה"חצר" לבקש עוד כמה מידות י"ש, כי סיבה חדשה אירעה: כשהלכו לעליה לקחת משם קרשים לתקן ארון לההרוג, נפל קרש אחד על ראש בנה השני של ה"פריצה" ונתרוצץ מוחו ונפל ומת. הלך המלמד לבשר לבעל הבית גם מזה, והוא לא דיבר עמו כלל. וכשגמר התהלים בא לביתו, ומאז והלאה נעשה בעל תשובה גמור וצדיק גמור. (סיפורי חסידים לגרש"י זין זצ"ל, עמ' 53)

*ואמר האלקי: נהפך לסיפור הג'... וזכור ענין מותם של הילדים, ראה בחזונו הללנות? שער התשובה פרק עשירי, ומזה תנין עד כמה כח התשובה בכל מצב, ועד כמה הש"ת מסייע צויה השנים בלחם ככל כוחם ויכולתם.

❖ סיפור כ"ק אדמו"ר מטאהש שליט"א מזקני האדמו"רים בדורנו: "גודל כחה של תשובה, אפשר לראות ממעשה שמביא הרה"ק רבינו ר' אליעזר צבי מקאמאראנא זי"ע בספרו הקדוש זקן ביתו (כפ"ב מ"ד אופן ו'), ששמע מאביו הרה"ק רבינו מהר"א זי"ע, ששמע מפי רבו הקדוש בעל אוהב ישראל מאפטא זי"ע, שיהודי אחד היה רגיל לבוא לפניו למסור לו פריסת שלום מהמגיד הק' מקאזניץ זי"ע, כן חזר ונשנה הדבר כמה פעמים. לימים כאשר בא האיש הנ"ל לדרוש בשלומו בשם הרה"ק הנ"ל, הכיר הרה"ק מאפטא על האיש שהוא רשע גמור שלא הניח עבירה בעולם שלא עבר להכעיס, אפילו עבירות שלא היה לו שום הנאה מהם, כגון להשתחוות לעבודה זרה וכיוצא בהם הרבה, על כולם עבר אך ורק להכעיס להקב"ה רח"ל. הרים הרה"ק מאפטא את קולו, ואמר לו בזה הלשון: רשע, האיך מלאך לבך להביא בינינו פריסת שלום, אתה מומר להכעיס, לך מהרה החוצה, כי איני יכול להסתכל בפני רשע כמך. שאל האיש את הרה"ק מאפטא "רבי העוד אפשר לי לתקן את נפשי", השיב לו "ה", וכשאמר לו הרב "כן", התחיל מיד לבכות בכיות עצומות מאד, עד שנפל לארץ על פניו. אחר עבור לערך שעה, אמר לו הרה"ק מאפטא "עמוד על רגליך", וכשעמד על רגליו, שאל את הרה"ק מאפטא: רבי איזה דרך תשובה עלי לקבל לצורך תיקון נפשי, כי הרביתי להכעיס את הש"ת, השיב לו הרה"ק מאפטא "נתן לך כמאן וזכור אלי בעוד שנה תמימה, ועד אז תזרה שלא לעבור שום עבירה בעולם, ותעשה תשובה שלימה כפי השגתך, ואחר עבור שנה תבא לפני ואז אלמדך סדר תשובה הנכונה לתקן נפשך". האיש קיבל דבריו הק' והתחיל לשוב אל ה' בשברון לבו, כך עבר עליו שבוע ראשון. כשהגיע יום השבת, נחלו בני ביתו של הרה"ק מאפטא בחללים רעים רחמנא לצלן, וכשראה הרה"ק מאפטא זאת, הבין שזוהו מחמת ששייב בשבוע זה קליפה גדולה כזו, לכן מתגרים בו הקליפות. אחר שבת קרא להאיש, ואמר לו לך לביתך לעיר מולדתך, ושם תחזור בתשובה, ואחר כך תבוא אצלי ואתקן אותך לגמרי. חזר האיש לביתו, וישב שם על התורה ועל העבודה בתשובה שלימה לערך שבע שנים, אחר כך בא אל הרב הקדוש לקבל ממנו דרך תשובה לתיקון נפשו, כאשר נכנס אליו, עמד הרה"ק מאפטא מלא קומתו לכבודו, כי ראה עליו התרונה השכינה הקדושה, ואמר לו "מי אתה ומאיזה מקום בא צדיק זה?", כשמוע האיש דברי הרה"ק מאפטא, פרץ בבכי גדול ואמר בזה הלשון: רבינו לא מכיר אותי עוד, אני אותו רשע שעבר על כל העבירות אשר רבינו יודע מהם. התחיל הרה"ק מאפטא לבכות עמו, והסתכל בצורת האיש וראה כי יש לו צורה רוחנית גדולה מאד, חיבבו הרב הקדוש ונשקו, ואמר לו אין אתה זקוק לדידי שאתקן נפשך, כי נשמתך מתוקנת לגמרי, ואיך צריך עוד שום תיקון, כי חזרת כל כך בתשובה עד שלא נשאר עליך שום רשע של עבירה, ואפילו הגוף שלך מוזק מכל וכל, ע"כ. והרה"ק מאפטא היה רגיל לספר סיפור זה למקורביו, ואמר להם "ראו תלמידים וחברים עד היכן תשובה שלימה מגעת" עת"ד.

והוסיף על הסיפור כ"ק אדמו"ר מטאהש שליט"א: "מסיפור זה אפשר ללמוד עד כמה אדם יכול להזדכך, שאפילו עברין גדול ביותר, אם יחזור בתשובה, יזכה שגם גופו יזדכך כנשמה טהורה. וכיצד זוכים לתשובה שלימה באופן שיזדכך גופו כנשמתו, העצה לזה לדבר תמיד דיבורים להשי"ת, ואפילו בלשון המדובר בינינו "אידיש" יכולין לשפוך שיח להשי"ת ולבקש כל צרכו, כמו שכתוב (תהלים ק"ב א) ולפני ה' ישפוך שיחו, ועל ידי זה ששופך שיח להשי"ת, נזדכך גופו מכל העבירות עד שבא לתשובה שלימה". (עבודת עבודה שיח"ק ח"א עמ' קצ"ד)

על מעלת הלימוד בספר הקדוש טהרת הקודש

"הספר הזה לא מניח לי לישון..."

מדברי בן המחבר - כ"ק אדמו"ר משומרי אמונים (הגה"ק רבי אברהם חיים) זצוק"ל - ביזמא דהילולא של אביו הגה"ק רבי אהרן ראטה זי"ע בעל ה'שומר אמונים' וז"ל: "ספר טהרת הקודש הוא ספר לתשובה, כי יש טועים לחשוב שרשע נקרא רק מי שהולך בבלורית גדולה ומועשן בשבת, אבל באמת גם מי שעובר על מצוות עשה במזיד נקרא רשע ח"ו, ובפרט זה שלא נזהר בפגם הידוע ודאי רשע אקרי, ואין עוד בעולם כמדומני ספר כזה להדריך את האדם בכל דרכי ונתיבי התשובה.

ובידי הוה עובדא לפני כעשרים וחמש שנה שנכנס אלי ראש ישיבה והוא היה מתמיד גדול, ואמר לי בתוך דבריו: הנה נא זקנתי כבר ורציני כבר להתכונן לאורחא הרחיקא לעולם הבא כמו שצריך, וזה היה בעת שיצא לאור הספר טהרת הקודש, ואמרתי לו אם הנכם רוצים להכין לכם הדרך כראוי קחו לכם ספר זה, והתנצל שאין לו פנאי לכך במשך היום, שדרכו לקום באשמורת הבוקר והוא מלא שיעורים קבועים כסדרם עד הערב, וביקשתי תקדישו רק עשרה רגעים (אולי הכוונה דקות) בכל יום על זה, וכשלוש רבעי שנה אחר כך בא אלי ואמר לי: "מה רציית ממני?! - שהנחתי הגמ' והשו"ע והספרי מוסר מחמת ספר קדוש זה שאיננו מניח לו לישון וכו'". (הובא בס' שבחו של אהרון)

מדברי הגה"ק המחבר זי"ע

"וגם אתה אחי באם נלכדת בגירוי היצר ונקראת בגדר 'רשע' רח"ל, גם אליך מיליי נכתבים, כי גם אתה מוזרע עם הקודש ויש לך ברירה לעלות ולעמוד במקום יותר גדול מצדיקים גמורים אם תשוב אל ה', כמו שאמרו רז"ל (ברכות לד:) א"ר אבהו מקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אינם עומדין, כי כל נפש מישראל יש לו ניצוץ הקדוש בקרבו שאפשר להגביהו ולהעלותו. רק אל תתייאש ולמד בחיבור זה (טהרת הקודש) ותמצא כאן כל מיני אופנים לקרב הנפש לה'.

(טה"ק מאמר תשובות המשקל פ"ח)

דברי ה"חלקת יהושע" מביאלה זי"ע

"ואם בן אדם אתה ותמצא לרוות צמאונך בידיעות ענייני פגם עניינים וקדושת עניינים, אז תלמוד בספר 'טהרת הקודש' הנ"ל מעניינים אלו אשר מבאר שם באריכות ממקורות חז"ל וספרי קודש עד היכן הדברים מגיעים, ותמצא נוחם לנפשך ועצות נכונות לקיים מה שאומרים כמה פעמים בזמן קבלת עול מלכות שמים ולא תתורו וגו'..." (חלק"ד קצ"ז)

ובמקו"א כתב: "וכאשר הס' הנ"ל מכיל כל הפרטים בענייני פגם הברית, כמעט לא נראה עוד כבושם הזה, ובכן נכון מאד שישתדל כל אחד שיהיה הספר הנ"ל אצלו וימצא שם דרכי תיקון נפשו ורוחו ונשמתו לתקן בעוד מועד מה שפגם, וללכת בנתיב העולה בית ה', וישמע חכם ויוסף לקח להבין וללמוד לשמור ולעשות..."